

INKÖSPOLICY

BESLUTSDATUM:	2023-06-07
BESLUT AV:	Direktionen
ANSVARIG AVDELNING:	Avdelningen för intern styrning och verksamhetsstöd
FÖRVALTNINGSANSVARIG:	Maria Gil
DIARIENUMMER:	2023-00450
HANTERINGSKLASS:	ÖPPEN

Inköspolicy

Innehåll och syfte

Denna inköspolicy syftar till att tydliggöra vilka principer som ska gälla för att Riksbanken ska uppnå bästa möjliga nytta för de pengar eller resurser som används. Den syftar också till att säkerställa att Riksbanken arbetar med offentlig upphandling och inköp på ett strategiskt, rättssäkert, effektivt, jämställt, hållbart och affärsmässigt sätt.

Policyn gäller för samtliga inköp, såväl varor som tjänster, och både tjänster som läggs ut delvis och tjänster som helt läggs ut på extern utförare. Den omfattar också hela processen från planering till upphandling och avtalsförvaltning.

Målgrupp

Denna policy omfattar alla som för Riksbankens räkning på något sätt deltar i upphandlingar, använder eller förvaltar avtal.

1 Inköp som ett strategiskt verktyg

Riksbankens vision är att vara en nytänkande centralbank med hög beredskap. För att uppnå visionen och sina mål behöver Riksbanken försörja sin organisation med egna eller inköpta resurser. Riksbanken köper årligen varor och tjänster från externa parter för mer än hälften av Riksbankens budget. Inköp ska ses som ett strategiskt verktyg som ska bidra till att Riksbankens vision och mål uppfylls och till att myndighetens ekonomiska resurser utnyttjas effektivt.

1.1 Bakomliggande regelverk

De regelverk som dokumentet utgår ifrån är europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU, lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) och lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet (LUFS).

1.2 Definitioner

Avtalsförvaltning innefattar att ha god kännedom om tecknat avtal och att säkerställa att leverantören uppfyller de krav som Riksbanken har avtalat om.

Inköpsprocessen innefattar allt från att förbereda till att genomföra upphandlingen och sedan realisera avtalet på bästa sätt för att nå de mål som satts upp.

Upphandling avser samtliga de åtgärder som vidtas i syfte att anskaffa varor, tjänster eller byggentreprenader.

2 Roller och ansvar

Riksbankens avdelningschefer är ansvariga för den verksamhet som utförs, oavsett i vilken regi detta sker, och oavsett av om det är hela eller delar av verksamheten som utförs av en extern utförare.

Riksbankens upphandlingsfunktion säkerställer att policyn är i överensstämmelse med de regler som finns inom området och ansvarar för att informera om innehållet i den.

3 Planering/förstudie

När ett behov uppstår i verksamheten ska en behovsanalys göras som beskriver hur verksamheten ser ut i nuläget samt analyserar kommande behov. Därefter måste man också avgöra om behoven kan uppfyllas helt i egen regi, delvis i egen regi och delvis genom extern utförare eller genom extern utförare i sin helhet. Den här analysen ska alltid göras oavsett om Riksbanken har verksamheten i egen regi men funderar på att låta en extern utförare utföra den (så kallad utkontraktering) eller om det rör sig om verksamhet som idag utförs av en extern part men som Riksbanken skulle kunna utföra i egen regi (så kallad inkontraktering).

Det är viktigt att alltid ta hänsyn till hur bästa nytta kan uppnås med de medel eller resurser som används och till de risker som är förknippade med valet. I det ingår att undersöka om det finns behov av kontinuitetsplanering och krisberedskap som syftar till att säkerställa att Riksbankens verksamheter kan upprätthållas. De analyser som ska göras under planeringsfasen dokumenterar ansvarig avdelning i en förstudierapport.

4 Upphandling

Riksbankens upphandlingar ska följa dessa principer:

- Upphandlingarna ska genomföras enligt gällande lagstiftning, förordningar och föreskrifter.
- Riksbanken ska alltid sträva efter att stimulera god konkurrens.
- Riksbanken ska följa principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens, proportionalitet och ömsesidigt erkännande.
- All upphandling av varor och tjänster, inklusive entreprenader, ska ske utifrån en helhetsyn med Riksbankens bästa som grund.
- Vid alla inköp ska Riksbanken ta hänsyn till alla kostnader som kan uppstå under hela den tid då en vara eller tjänst nyttjas, från inköp till avveckling (livscykelkostnaden).
- Riksbanken ska alltid genomföra upphandlingar på ett affärsmässigt sätt så att upphandlingen blir en god affär för båda parter och utifrån goda affärsetiska principer för att motverka korruption.
- Riksbankens upphandlingar ska främja en hållbar utveckling. Därför ska Riksbanken sträva efter att köpa in varor och tjänster som är framställda under hållbara och ansvarsfulla förhållanden. Riksbanken ska ta miljömässiga, sociala, arbetsrättsliga och etiska hänsyn vid upphandlingar.

5 Avtalsförvaltning

Riksbanken ska alltid ha god insyn i den verksamhet som utförs för Riksbankens räkning. Avtalsförvaltning ska ske enligt följande principer:

- Riksbanken ska alltid vara en ansvarsfull beställare som agerar etiskt och skapar sunda och hållbara affärsrelationer.
- Riksbanken ska ha avtal med leverantörer som har en sund ekonomi, som har affärsprocesser som leder till att de levererar med kvalitet och som har företrädare utan brottsligt förflutet.
- Riksbanken ska säkerställa att varor och tjänster levereras i enlighet med gällande avtal.
- Avtalen ska förvaltas på ett bra sätt, genom goda rutiner och uppföljningar.

6 Efterlevnad

Förvaltningsansvarig ansvarar för att policyn ses över årligen samt att de som berörs av policyn informeras om dess innehåll.

Avdelningscheferna ansvarar för att policyn efterlevs och för att avrapportera eventuella avvikelser till direktionen. Det innebär att de ansvarar för att avdelningens upphandlingar och avtalsförvaltning följer Riksbankens inköspolicy med tillhörande regler och ser till att avdelningarna har den kompetens och de resurser som krävs för att de ska kunna agera som professionella beställare.

7 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Denna policy träder ikraft den 7 juni 2023 och ersätter den tidigare versionen som beslutades den 21 juni 2022.